

Двеста педесет година од упокојења Епископа гоњокарловачког Данила Јакшића

Данас, 9. фебруара 2021. године, навршава се двеста педесет година од блажене смрти Данила (Јакшића), исповедника вере Православне и вредног прегаоца на њиви Господњој у Карловачком владичанству од 1751. до 1771. године, известила је Епархија горњокарловачка.

Епископ Данило, рођен је у благочестивом дому Јакшића, од оца Милете и мајке Стојане, на Божић 1715. године у Српским Моравицама. Још као дечак одлази у манастир Гомирје. Изгледа да је у то време духовни живот у Гомирју био на висини. У повељи која је стављена у јабуку испод крста на звонику плашчанске катедрале 30. августа 1763. године, епископ Данило каже за себе: „Учив се божественaгo писанија у манастиру Гомирју“.

Од младих дана што у Гомирју, што у Плашком био је уз епископа Данила (Љуботину), од којег је изгледа највише научио. Још 1748. године патријарх

Арсеније IV хтео га је бирати за Епископа. За време бављења у Плашком унијатског епископа Теофила, јеромонах Данило одлази на парохију у Сјеничак. Одмах по доласку у Плашки епископ Павле (Ненадовић) доводи га код себе у владичански двор. Ту му је био од велике помоћи, а и пратио га је свуда по Епархији горњокарловачкој. Када је епископ Павле године 1748. године отишао на Сабор, јеромонаха Данила поставио је за свога егзарха. Годину дана касније Павле (Ненадовић) изабран је за Митрополита карловачког. Тада је произвео јеромонаха Данила у чин архимандрита. У то време умире костајничко – зринопољски епископ Алексије (Андрејевић), па архимандрит Данило (Јакшић) добија у администрацију обе епархије. Године 1750. Лика и Крбава одвојене су од костајничко – зринопољске епархије и припојене Карловачко – приморској епархији, а укинута сјеверинска епархија припојена је епархији костајничко – зринопољској. Тада је за Епископа горњокарловачког изабран Данило (Јакшић), а за епископа костајничко – зринопољско – сјеверинске епархије Арсеније (Теофановић), игуман манастира Грабовца. Одмах по пристизању царске потврде Данило (Јакшић) је хиротонисан у манастиру Раковцу 4. новембра 1751. године. Устоличен је у Плашком 19. августа исте године.

Велику пажњу епископ Јакшић је поклањао манастиру Гомирју. Даривао га је књигама и одежама. У манастиру Гомирју оснива иконописну школу у којој је поучавао домаће ученике Симеон Балтић, монах из Хопова. Године 1764. код Балтића су учили иконографски занат Лука Никшић, Јован Грбић и Борђе Мишљеновић.

У Метку је основао богословско училиште. Ту је почео да зида нови двор, школу и храм, које за живота није успео да заврши. После његове смрти епархијска имовина у Медаку присилно је продата држави. У двору је уређен официрски квартир. Пре смрти зграду школе је делимично завршио и у њој је радило једно одељење богословског училишта. У Плашком је поред двора саградио кућу за преноћиште свештеника. Саградио је катедрални храм посвећен Ваведењу Пресвете Богородице у Плашком који је освећен 30. августа 1763. године. Пренео је земне остатке епископа Данила (Љуботине) из старог плашчанског дрвеног храма у нови Саборни храм.

Епископ Данило био је ретко племенит човек. Прота Манојло Грбић помиње једно његово писмо из Беча из 1759. године, у коме препоручује свом заменику игуману Алексићу да сиромашним комшијама помогне узорати баште. О владици Данилу похвално се изражава гроф Хадик у поверљивом извештају Бечу са Сабора 1769. године. Владика Данило (Јакшић) и по личном животу и по заслугама чини част Епархији горњокарловачкој.

Владика Данило тешко је душевно поднео губитак Жумберка. Исто тако народ се осећао увређеним због тога што је Беч омео његов избор за Митрополита карловачког. У Епархији је то коментарисано и дошло је до затварања појединих свештеника. Затворен је и плашчански парох Илија Латас. И сам епископ Данило оптуживан је да буни народ. Године 1770., о празнику Светог пророка Илије, он по други пут одлази у Трст да мири Србе и Грке. По повратку из Беча одлази у Медак где је довршавао владичански двор и школу. Из Медака је епископ Данило кренуо преко Косиња у Плашки, одакле је 12. новембра 1770. године писао калуђеру Јанићију (Милојевићу) где наводи: „Ја сам јуче овден дошао и како сам ишао, Бог је дао, да на путу нијесам остао; на десној нози нијесам донио чизме ни чарапе, а на лијевој једва да сам донесао“. Последње писмо које је написао епископ Јакшић било је 24. јануара 1771. године игуману гомирском Алексићу у коме наводи: „Мене јуче на ноћ уватила грозница, а како буде окончати се, Бог зна...“.

После три дана боловања, епископ Данило умро је мирно у најбољој снази у педесет петој години живота, дана 27. јануара по старом а 9. фебруара по новом календару 1771. године у свом двору у Плашком. У Митрополији је забележено да је Јакшић умро од „ангине“.

Сахрањен је у својој задужбини у крипти катедралног храма у Плашком, поред епископа Данила (Љуботине).

По записаним речима карловачког проте Манојла Грбића из 1891. године: „народ овог владику и данас зове „свети владика Јакшић“, и од свијех осталих владика остао је он у најљепшој успомени код нашег народа.“

Епископ горњокарловачки Данило „живео је строго калуђерски. Непрестано је постио по калуђерским правилима, меса није јео никада од како се закалуђерио. Он је врло мало на себе трошио, па је и од својих врло малих прихода – оставио иза себе прекрасне задужбине, које су му обесмртили име и спомен на многе векове.“

Након Другог светског рата, мислило се да је гробница Горњокарловачких

архијереја оскрнављена 1941. године, када је група усташа девастирало унутрашњост Саборног храма и разбацали посмртне остатке епископа др Максимилјана (Хајдина). Са благословом Епископа горњокарловачког г. Герасима, а на основу архивских докумената, поронађен је гроб владике Данила (Јакшића) са леве стране припрате Саборног храма у Плашком. Стучном анализом угледних патолога утврђено је да се у гробници поред владике Јакшића, налазе и посмрти остаци Епископа горњокарловачких: Атанасија (Љубојевића), Данила (Љуботине), Генадија (Димовића), Мојсија (Миоковића) и Михаила (Грујића).

Животопис владике Данила приредио је ђакон Будимир Кокотовић.

mitropolija.com